

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Ιουλίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4370

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Τροποποίηση των άρθρων 9, 10 και 16 της υπ' αρ. 36/81/19-12-2022 (Β' 7074) απόφασης Συγκλήτου που αφορά τον επικαιροποιημένο Κανονισμό του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Αρχαία Ελληνική Γραφή: Φορείς και περιεχόμενο» (Greek Alphabetic Scripts, Writing Materials and their Contents) του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 2 Τροποποίηση του άρθρου 7 της υπ' αρ. 82/57/24-04-2018 (Β' 2555) απόφασης Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. (με διόρθωση Β' 3536/2023) που αφορά την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Αναβαθμισμένες Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 32/92 (1)

Τροποποίηση των άρθρων 9, 10 και 16 της υπ' αρ. 36/81/19-12-2022 (Β' 7074) απόφασης Συγκλήτου που αφορά τον επικαιροποιημένο Κανονισμό του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Αρχαία Ελληνική Γραφή: Φορείς και περιεχόμενο» (Greek Alphabetic Scripts, Writing Materials and their Contents) του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 16 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας,

της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/03-01-2023 Διαπιστωτική Πράξη Πρύτανη του Δ.Π.Θ. (ΥΟΔΔ 4), με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. με θητεία τεσσάρων (4) ετών η οποία λήγει την 31-8-2026.

3. Το ν.δ. 87/27-7-1973 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159).

4. Το π.δ. 86/2013 «Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» (Α' 114).

5. Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/03-01-2023 Διαπιστωτική Πράξη εκλογής Πρύτανη και ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. (ΥΟΔΔ 4).

6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων _ Παράρτημα Διπλώματος» (Α' 189).

7. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

8. Τα άρθρα 79, 82, και 455 του ν. 4957/2022 (Α' 141) και την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘ «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα.

9. Την απόφαση της συνεδρίασης υπ' αρ. 4/06-06-2023 της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. με τίτλο: «Αρχαία Ελληνική Γραφή: Φορείς και Περιεχόμενο» και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

10. Την υπ' αρ. 22/53/14-09-2021 απόφαση της Συγκλήτου συνεδρίαση (Β' 5848), με την οποία εγκρίθηκε το Δ.Π.Μ.Σ. καθώς και την υπ' αρ. 1/31/08-07-2021 εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ. και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

11. Την υπ' αρ. 36/81/19-12-2022 απόφαση της Συγκλήτου συνεδρίαση (Β' 7074) με την οποία εγκρίθηκε ο επικαιροποιημένος Κανονισμός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ιδρύματος, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση των άρθρων 9, 10 και 16 της υπ' αρ. 36/81/19-12- 2022 (Β' 7074) απόφασης Συγκλήτου, ως ακολούθως:

«Άρθρο 9

Οδηγός Σπουδών

Κάθε χρόνο εκδίδεται Οδηγός Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. και διανέμεται στους/στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει:

1. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τα ονόματα των διδασκόντων/ουσών, τα δικαιώματα (κοινωνικές παροχές, υποτροφίες, δάνεια, διδακτικά βιβλία, βοηθήματα κ.λπ.) των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, τις υποχρεώσεις αυτών, καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των σπουδαστηρίων, των εργαστηρίων και των βιβλιοθηκών του Τμήματος.

2. Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανέμονται στα εξάμηνα σπουδών.

3. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδικεύση, τους τίτλους και σύντομη περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων, σεμιναρίων, και εργαστηρίων του Δ.Π.Μ.Σ., τη διαδικασία εκπόνησης διπλωματικής εργασίας ή τη διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του Δ.Π.Μ.Σ., με αναφορά του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) που απονέμονται ανά περίπτωση.

4. Την επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και τη γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής.

Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. εκδίδει και παραδίδει σχέδια ακαδημαϊκού ημερολογίου και ωρολόγιου προγράμματος. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, τις περιόδους εξετάσεων, τις αργίες, τις ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, τις ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων κ.λπ. Τα ακαδημαϊκά ημερολόγια και τα ωρολόγια προγράμματα διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Ακαδημαϊκών Θεμάτων και στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Δ.Π.Θ.

Με την εγγραφή του/της σε Δ.Π.Μ.Σ. ο/η φοιτητής/τρια παραλαμβάνει από τη Γραμματεία το ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος.

Οργάνωση, διεξαγωγή και αξιολόγηση μαθημάτων

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα (10) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων.

Η διδασκαλία γίνεται υποχρεωτικά με την σύγχρονη μέθοδο (δηλ. σε πραγματικό χρόνο) και περιλαμβάνει 13 τώριωρα. Προβλέπεται και διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες των διδασκόντων ή των μεταπτυχιακών φοιτητών. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση διεξάγεται μέσω των εκάστοτε ηλεκτρονικών εφαρμογών που διαθέτει το Δ.Π.Θ. και το Ε.Κ.Π.Α.

Παρακολούθηση

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που το ποσοστό αδικαιολόγητων απουσιών του φοιτητή/τριας ξεπερνά το 15% ανά μάθημα, ο φοιτητής/τρια αποτυγχάνει στο μάθημα. Στην αρχή του εξαμήνου η γραμματεία του μεταπτυχιακού ετοιμάζει και παραδίδει σε κάθε διδάσκοντα το παρουσιολόγιο του μαθήματος. Τον έλεγχο της παρουσίας του/της Μ.Φ. στα μαθήματα ασκεί ο διδάσκων/η διδάσκουσα το μάθημα, ο οποίος συμπληρώνει το παρουσιολόγιο και το παραδίδει στη γραμματεία του μεταπτυχιακού με το τέλος του εξαμήνου.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στον ιστότοπο του Δ.Π.Μ.Σ. ή στην ηλεκτρονική τάξη (e-class).

Εξετάσεις και Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών στο τέλος ή καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 (συμπεριλαμβανομένων και μισών βαθμών: 5.5, 6.5, κ.λπ.). Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. εντός δύο μηνών από τη λήξη των μαθημάτων.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στα εννέα προσφερόμενα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS. Μετά την επιτυχή περάτωση του Δ.Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.). Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και τον βαθμό της μεταπτυχιακής εργασίας. Η κλίμακα βαθμολογίας ορίζεται από 0-10. Προβιβάσιμος βαθμός ορίζεται το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του. Ο βαθμός της εργασίας προκύπτει από τον Μ.Ο. των προβιβάσιμων βαθμών των εξεταστών. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. συνάγεται από τον Μ.Ο. του βαθμού της Δ.Μ.Ε. και τον Μ.Ο. του βαθμού των μαθημάτων σε αναλογία 50% και 50% αντιστοίχως. Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, και συνεπώς σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ των Σχολών των συνεργαζόμενων Τμημάτων, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Ε.Π.Σ. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. με ευθύνη της Γραμματείας καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του/της φοιτητή/τριας.

Στη Γραμματεία του Τμήματος τηρείται αρχείο με ατομική μερίδα για κάθε Μ.Φ., στην οποία καταγράφονται τα μαθήματα που παρακολουθεί και οι βαθμολογίες που

επιτυγχάνει, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τις σπουδές του.»

«Άρθρο 10
Πρόγραμμα Σπουδών

Κάθε νέος διετής κύκλος του Δ.Π.Μ.Σ. ξεκινά με την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Με αιτιολογημένη εισήγηση της Σ.Ε. και έγκριση της Ε.Π.Σ. είναι δυνατή η έναρξη ενός κύκλου του Δ.Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη του εαρινού εξαμήνου. Στην περίπτωση αυτή τροποποιούνται αναλόγως οι προθεσμίες εγγραφής των φοιτητών.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Οι πιστωτικές μονάδες του κάθε μαθήματος είναι 10, ενώ της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.)

είναι 30 σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική ή κατά περίπτωση στην αγγλική γλώσσα. Η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή, με σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και με απόφαση της Ε.Π.Σ., δύναται να είναι η αγγλική, γαλλική, γερμανική, ισπανική, ιταλική.

Με την έναρξη του Δ.Π.Μ.Σ. ενδέχεται να απαιτηθεί οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες να παρακολουθήσουν τις προ-εκπαιδευτικές εντατικές δραστηριότητες και σειρά από έξι σεμινάρια (διάρκειας 2 ωρών το καθένα) σχετικά με τις δεξιότητες έρευνας για τους κλασικούς φιλόλογους και ιστορικούς. Οι δραστηριότητες και τα σεμινάρια πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη και κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και οργανώνονται ανά έτος μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και έγκριση της Ε.Π.Σ.

Α. Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ				
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS
ΠΑΠ 301	Παπυρολογία Ι: Εισαγωγή στην Παπυρολογία	Υ	3	10
ΠΑΛ 301	Παλαιογραφία Ι: Εισαγωγή στην Παλαιογραφία των φορέων γραφής από τις απαρχές έως την ύστερη αρχαιότητα	Υ	3	10
ΕΠΙ 301	Επιγραφική Ι: Εισαγωγή στην Επιγραφική με έμφαση στις λογοτεχνικές επιγραφές	Υ	3	10
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ				30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ				
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS
ΠΑΠ 302	Παπυρολογία ΙΙ: Τα είδη των κειμένων που διασώζονται σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής	Υ	3	10
ΠΑΛ 302	Παλαιογραφία ΙΙ: Η Παλαιογραφία των παπύρων και των συναφών φορέων γραφής	Υ	3	10
ΕΠΙ 302	Επιγραφική ΙΙ: Λογοτεχνικές Επιγραφές	Υ	3	10
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ				30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ				
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS
ΠΑΠ 303	Παπυρολογία Εξειδικευμένα ζητήματα ΙΙΙ:	Υ	3	10
ΠΑΛ 303	Παλαιογραφία Εξειδικευμένα ζητήματα ΙΙΙ:	Υ	3	10
ΕΠΙ 303	Επιγραφική Εξειδικευμένα ζητήματα ΙΙΙ:	Υ	3	10
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ				30
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ				
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS	
ΜΔΕ	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Υ	30	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ				30

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ Ι: Εισαγωγή στην Παπυρολογία

Το σεμινάριο έχει ως βασικό στόχο να παράσχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις τεχνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες ώστε να αποκτήσουν ικανότητα της κριτικής ανάγνωσης φιλολογικών και μη-φιλολογικών παπύρων και της ανάλυσής τους ως ιστορικών, φιλολογικών και λογοτεχνικών πηγών. Περαιτέρω, αποσκοπεί στην κατανόηση της ιστορίας και της «αρχαιολογίας» της Παπυρολογίας και τη συμβολής της στις γνώσεις μας για την πολιτική, κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική ζωή της ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου. Επίσης, αποβλέπει στο να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τις βασικές ερευνητικές ικανότητες σχετικά με τις ουσιώδεις πτυχές των παπυρικών κειμένων κατά την αρχαιότητα και να αναπτύξουν τις ενεργές δεξιότητες ανάγνωσης, της μεταγραφής και έκδοσης παπύρων. Θα εξεταστούν τα βασικά επιμέρους ζητήματα των υλικών γραφής στην αρχαιότητα και της ελληνικής και των άλλων γραφών και γλωσσών στους παπύρους. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα οδηγηθούν στα πρακτικά ζητήματα της χρονολόγησης, της γεωγραφίας, των μέτρων, σταθμών και νομισμάτων, των ονομάτων και της προσωπογραφίας και των τεχνικών όρων καθώς και στη συνολική εποπτεία της βασικής βιβλιογραφίας του αντικειμένου.

Κατά το πέρας των μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν κατανοήσει τον ορισμό της «παπυρολογίας» και τις κύριες γραμμές της ιστορίας του κλάδου. Θα γνωρίζουν το γενικό ιστορικό και πολιτιστικό πλαίσιο της ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου. Θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα υλικά γραφής και το αρχαιολογικό πλαίσιο των παπυρικών ευρημάτων. Θα είναι σε θέση να διακρίνουν γλώσσες και γραφές στους παπύρους, τουλάχιστον για συγκεκριμένα παραδείγματα. Θα είναι σε θέση να μελετήσουν και να κατανοήσουν μια παπυρολογική έκδοση και να εφαρμόσουν το σύστημα Leiden σε νέες μεταγραφές. Θα γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τα κύρια εργαλεία του αντικειμένου, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών εργαλείων (κυρίως papyri.info, Trismegistos) και θα είναι σε θέση να εκτιμήσουν τη συμβολή της παπυρολογίας σε άλλους επιστημονικούς κλάδους.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ Ι: Εισαγωγή στην Παλαιογραφία των φορέων γραφής από τις απαρχές έως την ύστερη αρχαιότητα

Το σεμινάριο ακολουθεί την εξέλιξη της ελληνικής γραφής από τις απαρχές έως την ύστερη αρχαιότητα. Ξεκινώντας από τα πρώτα δείγματα ελληνικής γραφής, εξετάζονται οι διάφοροι τύποι της μεγαλογράμματης. Εξετάζονται οι διαφοροποιήσεις και οι εξελίξεις της ελληνικής γραφής ανά τους αιώνες καθώς και ο μεταχαρακτηρισμός των κειμένων και η σημασία του. Το σεμινάριο επεκτείνεται στη μελέτη των φορέων γραφής, δηλαδή την κατασκευή τους και τη διαδικασία παραγωγής των κειμένων. Εξετάζονται τα υλικά και τα όργανα γραφής και γίνεται μια επισκόπηση των μορφών των κειμένων, καθώς και οι τεχνικές και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στις διάφορες περιόδους και περιοχές του ελληνικού χώρου.

Το μάθημα είναι εισαγωγικό και κύριος στόχος του είναι η γνωριμία και εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το αντικείμενο της ελληνικής παλαιογραφίας. Θα γνωρίσουν το κείμενο ως αντικείμενο (τη διαδικασία παραγωγής του, τα υλικά γραφής, καθώς και τις ιστορικές και κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις που επηρέασαν την παραγωγή και διάδοσή του) και ως φορέα κειμενικού περιεχομένου (τόσο των έργων που διασώζουν όσο και της γραφής και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται). Πιο συγκεκριμένα, μέσα από την αξιοποίηση πολυάριθμων ενδεικτικών παραδειγμάτων, οι φοιτητές/τριες θα αντιληφθούν την πορεία και τα στάδια εξέλιξης της ελληνικής γραφής και θα κατανοήσουν τους μηχανισμούς μετεξέλιξής της. Θα γνωρίζουν, επίσης, τις ιστορικές συνθήκες που ορίζουν και πλαισιώνουν τη χρήση της κάθε γραφής. Θα είναι σε θέση να διαβάζουν και να αναγνωρίζουν τους διάφορους τύπους της μεγαλογράμματης. Θα έχουν αντιληφθεί τον μηχανισμό της παράδοσης κειμένων, τη διαδικασία αντιγραφής και τον ρόλο των γραφών (π.χ. κοινά λάθη αντιγραφής, διορθωτικές και κριτικές επεμβάσεις). Τέλος, θα έχουν μία αρχική επαφή με τα σχετικά εργαλεία και εργαλεία της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων, βάσεων δεδομένων και άλλων ψηφιακών εργαλείων.

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ Ι: Εισαγωγή στην Επιγραφική με έμφαση στις λογοτεχνικές επιγραφές

Το σεμινάριο έχει ως βασικό στόχο να παράσχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις τεχνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες ώστε να αποκτήσουν ικανότητα της κριτικής ανάγνωσης φιλολογικών κυρίως επιγραφών και της ανάλυσής τους ως ιστορικών, φιλολογικών και λογοτεχνικών πηγών. Επίσης, αποβλέπει στο να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τις βασικές ερευνητικές ικανότητες σχετικά με τις ουσιώδεις πτυχές των επιγραφικών κειμένων κατά την αρχαιότητα και να αναπτύξουν τις ενεργές δεξιότητες ανάγνωσης, της μεταγραφής και έκδοσης επιγραφών. Θα εξεταστούν τα βασικά επιμέρους ζητήματα της εξέλιξης του ελληνικού αλφαβήτου και των διαλέκτων της ελληνικής γλώσσας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα οδηγηθούν στα πρακτικά ζητήματα της χρονολόγησης, της γεωγραφίας, των μέτρων, σταθμών και νομισμάτων, των ονομάτων και της προσωπογραφίας και των τεχνικών όρων καθώς και στη συνολική εποπτεία της βασικής βιβλιογραφίας του αντικειμένου.

Κατά το πέρας των μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα είναι σε θέση να διακρίνουν διαλέκτους και γραφές στις επιγραφές, τουλάχιστον για συγκεκριμένα παραδείγματα. Θα είναι σε θέση να μελετήσουν και να κατανοήσουν μια επιγραφική έκδοση και να εφαρμόσουν το σύστημα Leiden σε νέες μεταγραφές. Θα γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τα κύρια εργαλεία του αντικειμένου, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών εργαλείων (π.χ. PHI Greek Inscriptions, IG ~ SEG concordance, Lexicon of Greek Personal Names [LGPN]) και θα είναι σε θέση να εκτιμήσουν τη συμβολή της επιγραφικής σε άλλους επιστημονικούς κλάδους.

ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ II: Τα είδη των κειμένων που διασώζονται σε παπύρους και συναφείς φορέις γραφής

Το σεμινάριο εμβαθύνει και μελετά συστηματικά κείμενα φιλολογικά, μη-φιλολογικά, υπό-φιλολογικά και παρά-φιλολογικά με ιδιαίτερη έμφαση στη μεθοδολογία και την τεχνική της ανάγνωσης και μελέτης τόσο των γραφών όσο και του περιεχομένου καθώς και της εκδοτικής τους. Εμβαθύνει επίσης σε ειδικότερα θέματα βιβλιογραφίας και στην ικανότητα των μεταπτυχιακών φοιτητών να εξειδικεύουν τη γνώση τους σε συγκεκριμένα ζητήματα. Αποσκοπεί στην πιθανή ένταξη των μελετώμενων κειμένων σε ευρύτερα σύνολα και στην αξιοποίησή τους για την καταγραφή και ανασύνθεση της ιστορίας και του πολιτισμού της πολύ-πολιτισμικής κοινωνίας που αναπτύσσεται στην Ανατολική Μεσόγειο.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν εξοικειωθεί με τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους της παπυρολογίας και θα έχουν αποκτήσει τόσο συνολική όσο και εξειδικευμένη εποπτεία της βιβλιογραφίας. Θα μπορούν να εξετάζουν την ορθότητα αναγνώσεων, συμπληρώσεων γραφών και ερμηνειών σε ήδη εκδεδομένους παπύρους και θα μπορούν να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους σε ανέκδοτους ή εκδεδομένους παπύρους. Έχοντας αποκτήσει τη συγκεκριμένη ερευνητική δραστηριότητα της αποτελεσματικής κειμενικής κριτικής των παπύρων και συνεπικουρούμενοι από τα βιβλιογραφικά και ψηφιακά εργαλεία θα μπορέσουν να κινηθούν με σχετική ασφάλεια εντός του εν λόγω γνωστικού αντικειμένου.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ II: Η Παλαιογραφία των παπύρων και των συναφών φορέων γραφής

Το σεμινάριο αυτό έχει σκοπό την άσκηση των φοιτητών στην ανάγνωση και μεταγραφή πολλών διαφορετικών γραφών και φορέων γραφής. Μέσα από μεγάλο αριθμό δειγμάτων γίνεται μια περιήγηση σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές του ελληνόφωνου χώρου με τις διαφορετικές γραφές τους, με έμφαση στο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ύφος. Εξετάζονται εις βάθος τα επιμέρους υλικά που χρησιμοποιούνται καθώς και οι ιδιαιτερότητές τους. Εξετάζονται επίσης οι διάφορες χρήσεις και συνήθειες των γραφών καθώς και οι βραχυγραφίες, τα συμπλέγματα και τα ταχυγραφικά σύμβολα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε σχόλια, διορθώσεις και σημειώσεις καθώς και στα κριτικά σύμβολα και τη στίξη.

Το μάθημα έχει βασικό στόχο την περαιτέρω εξάσκηση των φοιτητών/τριών στην ανάγνωση και ανάλυση διαφόρων γραφών, με έμφαση στη γεωγραφική προέλευσή τους. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να διαβάζουν με αρκετή άνεση τις περισσότερες μεγαλογράμματες γραφές. Θα αναγνωρίζουν και θα μπορούν να περιγράψουν τύπους γραφής από τα πιο γνωστά κέντρα και θα είναι σε θέση να τις χρονολογούν (με κάποια απόκλιση). Θα έχουν εξοικειωθεί με λιγότερο ευανάγνωστες γραφές και τεχνικές ταχυγραφίας και θα μπορούν να αποκρυπτογραφήσουν συντομογραφίες και συμπλέγματα. Θα είναι σε θέση να μεταγράψουν το κείμενο που διαβάζουν, χρησιμοποιώντας τις σύγχρονες συμβάσεις μεταγραφής και θα έχουν

την ευχέρεια να διαχειριστούν κατά τη μεταγραφή ζητήματα όπως η στίξη, οι διορθώσεις και τα σχόλια. Τέλος, θα μπορούν να χρησιμοποιούν τα σχετικά εργαλεία, ενώ θα γνωρίζουν και θα μπορούν να αναζητήσουν εξειδικευμένη βιβλιογραφία.

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ II: Λογοτεχνικές Επιγραφές

Το σεμινάριο αυτό επικεντρώνεται στα ποιητικά λογοτεχνικά είδη (επιγράμματα, μετρικά μαντεία, ύμνους ή αρεταλογίες), που διασώζονται σε επιγραφές. Δίνεται έμφαση στην αρχική σύνδεσή τους με ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, περίπτωση και πλαίσιο (αφιερωματικό, επιτύμβιο, αφιερωματικό, τιμητικό, συμποσιακό κ.ά.), στην χωροταξική δυναμική τους και στην αλληλεπίδραση μεταξύ τοποθεσίας, μνημείου, κειμένου και θεατών-αναγνωστών. Εξίσου, προσδίδεται βαρύτητα στα πεζά κείμενα (επιστολές, επικήδειοι κ.ά.) που προσεγγίζουν λογοτεχνικά είδη και διασώζονται σε επιγραφές και στη δυναμική που αναπτύσσεται μεταξύ λογοτεχνικών ειδών (π.χ. ιστοριογραφίας) και επιγράμματος, και στον τρόπο με τον οποίο το επίγραμμα ενσωματώνει λογοτεχνικές κατευθύνσεις και εκφραστικούς τρόπους έως ότου γίνει πρότυπο για το ανεξάρτητο λογοτεχνικό είδος του επιγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην αξία τους ως ανεκτίμητης πηγής λογοτεχνικής, πολιτιστικής, κοινωνικής, θρησκευτικής, τέχνης και στρατιωτικής ιστορίας και στην εξέλιξή τους από την αρχαϊκή και κλασική περίοδο, μέχρι το τέλος της αρχαιότητας και τους βυζαντινούς χρόνους.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να αποκτήσουν την ευρύτερη γνώση προβλημάτων και θεμάτων εξειδικευμένων που σχετίζονται με τον κόσμο των επιγραφικών επιγραμμάτων και εν γένει της διείσδυσης της λογοτεχνίας στην επιγραφική. Θα μπορούν να διακρίνουν τη σχέση φορέα, μορφής και περιεχομένου για τις συγκεκριμένες επιγραφές. Θα μπορούν να αποκωδικοποιούν πίσω από τα κείμενα τις αλλαγές που πραγματοποιούνται στην εκφραστική τους μορφή. Θα μπορούν να εντάξουν το εκάστοτε μελετώμενο κείμενο εντός του ευρύτερου ιστορικού, πολιτιστικού, διοικητικού, εκπαιδευτικού, οικονομικού, νομικού, θρησκευτικού ή άλλου συγκείμενου που τα παρήγαγε, ώστε να επιτελέσει τον ρόλο τους ως ενός από τα σημαντικότερα τεκμήρια του υλικού και πνευματικού πολιτισμού.

ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ III: Εξειδικευμένα ζητήματα

Το σεμινάριο επικεντρώνεται κατ' αποκλειστικότητα στην εισαγωγή σε εξειδικευμένα ζητήματα της Παπυρολογίας. Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται μέσα από δύο θεματικούς άξονες: ο πρώτος σχετίζεται με θεματικές ενότητες της Παπυρολογίας και ο δεύτερος με συγκεκριμένα σώματα κειμένων. Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται θεματικές ενότητες όπως η λογοτεχνία, οι επιστήμες, η εκπαίδευση, η νομοθεσία, η θρησκεία, η μαγεία στους παπύρους κ.ά. Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσεται η εξέταση ζητημάτων που αφορούν ένα σύνολο παπύρων, είτε αυτά αφορούν τη χρονολογική τους κατάταξη (πτολεμαϊκοί, ρωμαϊκοί, βυζαντινοί) είτε την εθνότητά τους (αιγυπτιακοί, αραμαϊκοί, ελληνικοί, λατινικοί, κοπτικοί, περσικοί, αραβικοί) και την τοπική

τους προέλευση (πάπυροι εκτός Αιγύπτου) είτε τον φορέα τους (πάπυροι, όστρακα, πινακίδες) είτε αφορούν συγκεκριμένους παπύρους (πάπυροι του Ηρακλείου, πάπυρος του Δερβενίου) ή συγκεκριμένη τυπολογία (επιστολές, αιτήσεις, συμφωνητικά κ.ά).

Κατά το πέρας των μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να αποκτήσουν την απαραίτητη γνώση και ερευνητική ικανότητα που θα τους εξασφαλίσει την ορθή επιλογή της τελικής τους μεταπτυχιακής εργασίας. Θα μπορούν να κινηθούν με σχετική ασφάλεια εντός του πλαισίου της επιστημονικής εξειδίκευσης που θα επιλέξουν στη συνέχεια. Παράλληλα, θα έχουν εμβαθύνει σε πολύ εξειδικευμένα επιμέρους ζητήματα με αποτέλεσμα να οικοδομήσουν στέρεες βάσεις ώστε να μπορούν να διασαφηνίζουν τις ιδιαιτερότητες του πολιτισμού και της ιστορίας, να τις αξιολογήσουν σωστά και να τις περιγράψουν. Θα μπορούν να συγγράψουν εργασία βασιζόμενοι τόσο στις πρωτογενείς όσο και στις δευτερογενείς πηγές σε υψηλό επιστημονικό επίπεδο καθώς και να συμμετέχουν ισότιμα σε επιστημονικές συζητήσεις με ειδικά σχόλια και να ασκήσουν κριτική σε επιστημονικά έργα του γνωστικού αντικείμενου.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙΙ: Εξειδικευμένα ζητήματα

Το σεμινάριο επικεντρώνεται κατ' αποκλειστικότητα στην εισαγωγή σε εξειδικευμένα ζητήματα της Παλαιογραφίας των διαφόρων φορέων γραφής. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην περαιτέρω άσκηση στην ανάγνωση και μεταγραφή γραφών διαφόρων περιόδων με προσοχή στις δυσανάγνωστες γραφές, τις συντομογραφίες και τα συμπλέγματα. Εμβαθύνεται η έρευνα της σχέσης κειμένου και παρακειμένου και δίνεται ιδιαίτερη σημασία στη χρονολόγηση γραφών (αρχές, κριτήρια και μεθοδολογία). Τέλος, εξετάζεται αναλυτικά η ταύτιση και το κοινωνικό δίκτυο γραφένων και παρέχονται η μεθοδολογία και εργαλεία της αυτής της έρευνας.

Κατά το πέρας των μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να αποκτήσουν την απαραίτητη γνώση και ερευνητική ικανότητα που θα τους εξασφαλίσει την ορθή επιλογή της τελικής τους μεταπτυχιακής εργασίας. Θα μπορούν να κινηθούν με σχετική ασφάλεια εντός του πλαισίου της επιστημονικής εξειδίκευσης που θα επιλέξουν στη συνέχεια. Παράλληλα, θα έχουν εμβαθύνει σε πολύ εξειδικευμένα επιμέρους ζητήματα με αποτέλεσμα να οικοδομήσουν στέρεες βάσεις ώστε να μπορούν να διασαφηνίζουν τις ιδιαιτερότητες του πολιτισμού και της ιστορίας, να τις αξιολογήσουν σωστά και να τις περιγράψουν. Θα μπορούν να συγγράψουν εργασία βασιζόμενοι τόσο στις πρωτογενείς όσο και στις δευτερογενείς πηγές σε υψηλό επιστημονικό επίπεδο καθώς και να συμμετέχουν ισότιμα σε επιστημονικές συζητήσεις με ειδικά σχόλια και να ασκήσουν κριτική σε επιστημονικά έργα του γνωστικού αντικείμενου.

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ ΙΙΙ: Εξειδικευμένα ζητήματα

Το σεμινάριο επικεντρώνεται κατ' αποκλειστικότητα στην εισαγωγή σε εξειδικευμένα ζητήματα της Επιγραφικής. Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται μέσα από δύο

θεματικούς άξονες: ο πρώτος σχετίζεται με θεματικές ενότητες της Επιγραφικής και ο δεύτερος με συγκεκριμένα σώματα κειμένων. Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται θεματικές ενότητες όπως η λογοτεχνία, οι επιστήμες, η εκπαίδευση, η νομοθεσία, η θρησκεία, η μαγεία, η πρόσληψη των επιγραφών από την αρχαία λογοτεχνία, ο γυναικείος λόγος στις επιγραφές, η επιγραφική *damnatio memoriae*, η υλική υπόσταση του κειμένου στην Ελληνική και Ρωμαϊκή Λογοτεχνία κ.ά. Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσεται η εξέταση ζητημάτων που αφορούν ένα σύνολο επιγραφών, είτε αυτά αφορούν τη χρονολογική τους κατάταξη (αρχαϊκές, κλασικές, ελληνιστικές, ρωμαϊκές, βυζαντινές) και την τοπική τους προέλευση (οι ελληνικές επιγραφές του Ashoka και του Nemrut Dağ) είτε τον φορέα τους (αγγεία, ελάσματα, πινακίδες κ.ά.) είτε αφορούν συγκεκριμένες επιγραφές (τα δελφικά αποφθέγματα, η επιγραφή του Ai-Khanoum, η αρεταλογία της Ίσιδος κ.ά.) ή συγκεκριμένη τυπολογία (δημόσιες επιστολές, αρές, οδηγίες κ.ά).

Κατά το πέρας των μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να αποκτήσουν την απαραίτητη γνώση και ερευνητική ικανότητα που θα τους εξασφαλίσει την ορθή επιλογή της τελικής τους μεταπτυχιακής εργασίας. Θα μπορούν να κινηθούν με σχετική ασφάλεια εντός του πλαισίου της επιστημονικής εξειδίκευσης που θα επιλέξουν στη συνέχεια. Παράλληλα, θα έχουν εμβαθύνει σε πολύ εξειδικευμένα επιμέρους ζητήματα με αποτέλεσμα να οικοδομήσουν στέρεες βάσεις ώστε να μπορούν να διασαφηνίζουν τις ιδιαιτερότητες του πολιτισμού και της ιστορίας, να τις αξιολογήσουν σωστά και να τις περιγράψουν. Θα μπορούν να συγγράψουν εργασία βασιζόμενοι τόσο στις πρωτογενείς όσο και στις δευτερογενείς πηγές σε υψηλό επιστημονικό επίπεδο καθώς και να συμμετέχουν ισότιμα σε επιστημονικές συζητήσεις με ειδικά σχόλια και να ασκήσουν κριτική σε επιστημονικά έργα του γνωστικού αντικείμενου.»

«Άρθρο 16

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Μετά την έγκριση της διπλωματικής εργασίας από την τριμελή εξεταστική επιτροπή, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποβάλλει αίτηση ορκωμοσίας στη Γραμματεία του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ. και καταθέτει τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η ορκωμοσία των μεταπτυχιακών φοιτητών δεν θα πραγματοποιείται αν η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. δεν έχει αποστείλει προς τη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ αίτημα περί μη οφειλής τεκμηρίων και λάβει την σχετική απάντηση-ενημέρωση. Σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής του δανεισθέντος υλικού, ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να το αντικαταστήσει ή να καταβάλει το αναλογούν ποσό που καθορίζεται από το προσωπικό μετά από σχετική έρευνα. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιηθεί τα ανωτέρω, τότε δεν θα μπορεί να ορκιστεί.

Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ. και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυ-

ντή του Δ.Π.Μ.Σ. ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου της Κοσμητείας ή του Πρυτάνεως.

Στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Αρχαία Ελληνική Γραφή: Φορείς και περιεχόμενο».

Ο τίτλος του Δ.Π.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/τη Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους.

Στον/Στην απόφοιτο/η του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με τον ν. 3328/2005 (Α' 80) και σύμφωνα με τον ν. 9547/2018 και ιδίως την παρ. 5 του άρθρου 101.

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της υπουργικής απόφασης Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (Β' 1466), και το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 22 Ιουνίου 2023

Ο Πρύτανης

ΦΩΤΙΟΣ ΜΑΡΗΣ

Αριθμ. απόφ. 21/92

(2)

Τροποποίηση του άρθρου 7 της υπ' αρ. 82/57/24-04-2018 (Β' 2555) απόφασης Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. (με διόρθωση Β' 3536/2023) που αφορά την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Αναβαθμισμένες Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 16 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Την παρ. 6 και 11 του άρθρου 448 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

3. Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/03-01-2023 διαπιστωτική πράξη Πρύτανη του Δ.Π.Θ. (ΥΟΔΔ 4), με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. με θητεία τεσσάρων (4) ετών η οποία λήγει την 31-8-2026.

4. Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/3-1-2023 Διαπιστωτική Πράξη εκλογής Πρύτανη και ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. (ΥΟΔΔ 4).

5. Το ν.δ. 87/27-7-1973 «Περί ίδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159).

6. Το π.δ. 86/2013 «Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» (Α' 114).

7. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων _ Παράρτημα Διπλώματος» (Α' 189).

8. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

9. Τα άρθρα 79, 80, 81, 82, και 455 του ν. 4957/2022 (Α' 141) και την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘ «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα.

10. Την υπ' αρ. 82/57/24-04-2018 απόφαση Συγκλήτου (Β' 2555) με την οποία εγκρίθηκε η ίδρυση του Π.Μ.Σ.

11. Την υπ' αρ. 3/20-03-2023 απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής του Δ.Π.Θ. συνεδρίαση της Συνέλευσης και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

12. Την υπ' αρ. 1/46/20-06-2023 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ. και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

13. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ιδρύματος, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση του άρθρου 7 της υπ' αρ. 82/57/24-04-2018 (Β' 2555) απόφασης Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. (με διόρθωση Β' 3536/2023), ως ακολούθως:

«Άρθρο 7

Διάρκεια Λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 22 Ιουνίου 2023

Ο Πρύτανης

ΦΩΤΙΟΣ ΜΑΡΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

